

Історія створення і розвитку Дніпропетровської організації Спілки письменників України

Придніпровський
край – край
козацької Слави.

Звідси Богдан Хмельницький
розпочав похід за звільнення
України від іноземних
поневолювачів.

У результаті
визвольної
війни в центрі
Європи була
відроджена
велика
державна –
Україна.

З надією на те, що об'єднуються дві рівноправні держави він підписав Переяславську угоду

Після смерті гетьмана російський царизм робив усе можливе, щоб зруйнувати Україну як державу і перетворити її в свою колонію. Була створена ціла система постійного знищення всього, що звалось українським: державності, культури, мови. І цей механізм досить «ефективно» діяв саме на Катеринославщині.

Гор. Екатеринодаръ. Вокзалъ.
Ekaterinodar. La Gare.

Тому й не дивно, що тільки в 1883 році, через 96 років після заснування Катеринослава, в ньому була видрукована перша українська книжка. Це оповідання Адріана Кашенка, двадцятирічного дрібного урядовця Катеринославської залізниці, яке називалося «Жар-птиця».

Варто відзначити, що А. Кащенко захоплювався українською мовою, хоча виховувався в російськомовному середовищі, почав поглиблено вивчати історію запорізького козацтва і писав твори, в основному, на історичні теми.

Найбільш відомі з них – «Оповідання про славне військо запорізьке», «Над Кодацьким порогом», «Славні побратими», «Зруйноване гніздо» та інші.

Він також організував власне видавництво для друкування дешевих книг для простого народу. І хоч ще не було спілки письменників України, але Адріану Кащенко судилося стати першим українським письменником Придніпров'я.

Літературну ниву Придніпров'я під кінець XIX та початку XX століття засівали Адріан Кащенко, Іван Манжура, Микола Кузьменко, Дмитро Яворницький, Трохим Романченко, Лідія Сохачевська та інші.

У 1924 році в Катеринославі виник літературний гурток Спілки селянських письменників «Плуг», з 1930 року у Дніпропетровську організовано філію Всеукраїнської Спілки пролетарських письменників.

Поряд із багатьма видрукowanими записами, значна частина великої фольклорної спадщини Манжури залишається невідомою. Його матеріали зосереджені у архівосховищах Києва, але великий збірник Манжури зберігається досі за кордоном, у Санкт-Петербурзі, у відділенні Архіву РАН.

Нищення письменників Придніпров'я розпочалося у 1929 році.

Список подається за матеріалами книги «З любові і муки»:

Адріан Кащенко – суворо заборонявся майже до 1990 року

Галя Мазуренко – емігрувала

Василь Чапла – емігрував

Сава Божко – репресований

Григорій Епик – утоплений у Білому морі

Іван Кириленко – розстріляний

Василь Сокіл – емігрував

Петро Єфремов – знищений

Віталій Чигирин – розстріляний

Михайло Олійник – розстріляний

Михайло Могилянський – заборонявся

Михайло Прояменко – знищений

Свирід Мусіяка – помер у засланні

Володимир Штангель – розстріляний

Олекса Саєнко – репресований

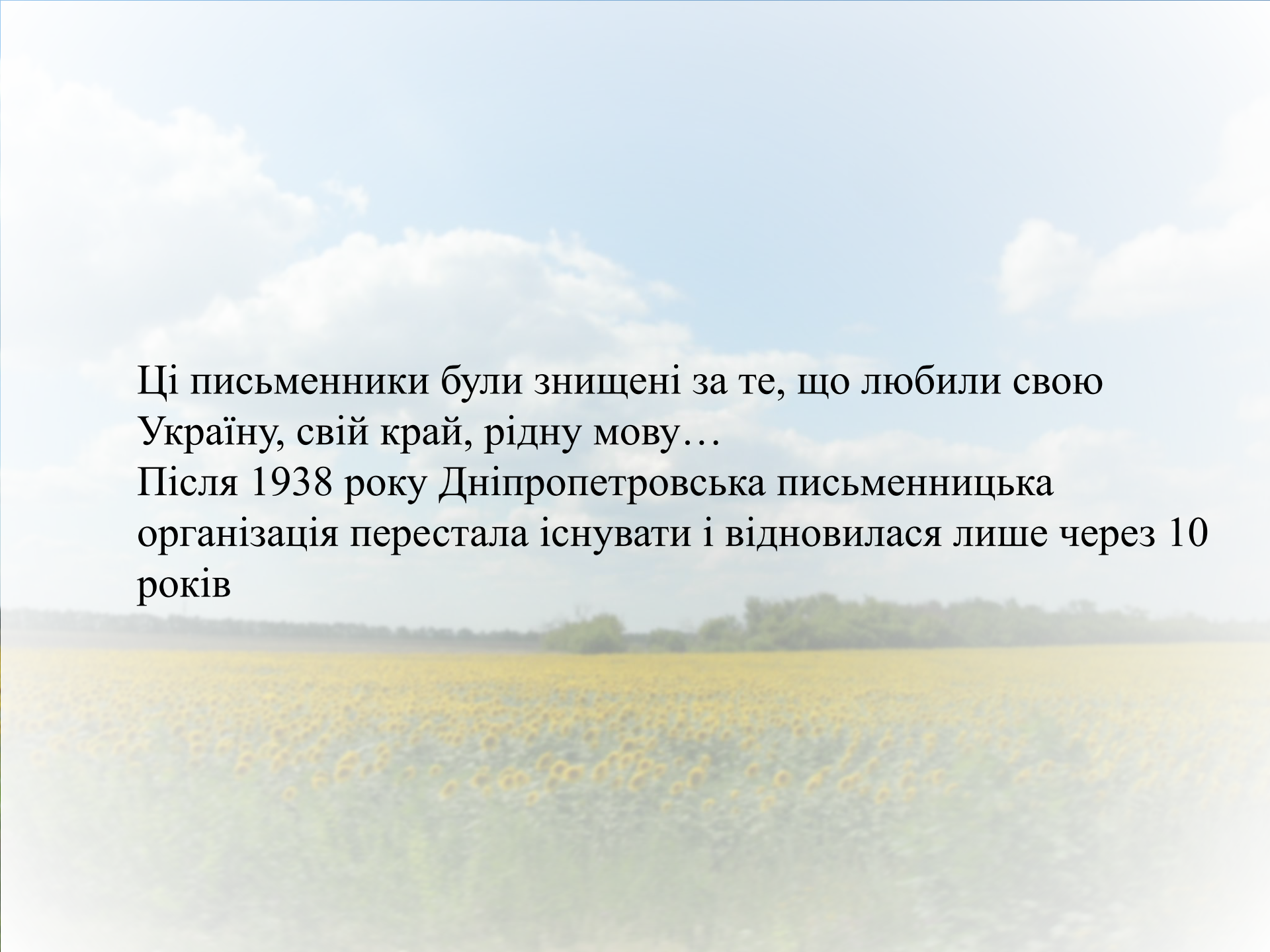
Олесь Досвітній – знищений

Максим Лебідь – розстріляний

Борис Тенета – наклав на себе руки у в'язниці

Дмитро Яворницький - переслідувався

Ці письменники були знищені за те, що любили свою Україну, свій край, рідну мову...

Після 1938 року Дніпропетровська письменницька організація перестала існувати і відновилася лише через 10 років